

riets Lovforslag, maatte udstrækkes til at gælde for hele Landet. Jeg kunde altsaa have ønsket, at man paa dette Punkt var blevet staaende ved Lovforslagets Bestemmelse, naar man overhovedet skal have en Skolepengebetaling. Det var en anden Sag, hvis man gik til det, som man vist fra de fleste Sider finder er det principielt ideelle, nemlig en helt gratis Undervisning. Naar man i det hele skal have en Skolepengebetaling, synes jeg, det er det rigtigste at bestemme, at de Samfundsborgere, der er saaledes stillede, at det ikke spiller nogen Rolle for dem, bør betale det, som det faktisk koster det offentlige at lade Børnene undervise. Man kan naturligvis diskutere om, hvorvidt den Grænse, der er sat i Lovforslaget, 12,000 eller 15,000 Kr., under de nuværende Forhold betyder en saadan Indtægt, at det ingen Rolle spiller for dens Indehaver at betale Skolepenge, men saa kunde man endelig forandre den Grænse. Skal man have en Betaling, synes jeg nok, det er principielt rigtigt, at man gaar op til det, som det faktisk koster det offentlige at etablere Undervisningen. Der kan da være en faldende Skala for de Folk, for hvis økonomiske Stilling det spiller en Rolle at betale noget. Da man nu imidlertid er gaaet den Mellemsvej at blive ved det bestaaende, kan jeg tiltræde Ændringsforslaget og skal kun gøre opmærksom paa, at dets Vedtagelse naturligvis vil betyde en Merudgift for Statskassen.

Det Underændringsforslag, som det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) har stillet, vil jeg derimod ikke kunne tiltræde under den Form, det har faaet. Jeg forstaar udmærket godt det ærede Medlems Partis Stilling. Det har fra først af været en stærk Ængstelse for, at det af Radikale og Socialdemokrater skulde være ønsket, at de private Skoler ophørte, men det er vel nu tilstrækkelig klargjort baade under de Forhandlinger, der har været førte mellem det lille Udvalg fra de 3 Kommuner og Ministeriet, og under Forhandlingerne her i Rigsdagen, at dette ikke er Tanken. Der er visse private Skoler, man kunde ønske maa opføre, men der er andre, man lige saa stærkt ønsker maa vedblive.

Maa jeg gøre opmærksom paa, at det ikke er rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) siger, at det har været Venstre umuligt at faa Oplysning om, hvilke Skoler der nu skulde overtages af Staten, og hvilke der skulde være private. Naturligvis kan man ikke faa det

at vide, før man kommer til disse Skoler med sit Tilbud. De kan jo i sidste Øjeblik sige: Vi vil overtages — eller: Vi vil vedblive at være private. Man kan ikke forlange, at en nu bestaaende privat Skole skal svare paa, om den vil være offentlig eller vedblive at være privat, før Lovforslaget er vedtaget, saa at den kan se, hvad den gaar ind til. Naturligvis maa Skolerne først se, hvad Loven byder dem, først da kan man forlange, de skal give et tydeligt Svar. Alt, hvad man, inden dette sker, kan forlange, er et nogenlunde fast Svar fra dem om, hvad de mener, de vil, hvis Lovforslaget bliver vedtaget. Og saadanne Oplysninger har Udvalget faaet, saa tydelige, som de overhovedet kan gives, de findes i Udvalgets Betænkning i Bilag 3. Udvalget har spurgt Ministeriet, og Ministeriet har svaret, hvad der var Ministeriet bekendt, det har selvfølgelig forhørt sig meget nøje angaaende dette Forhold. De 3 Skolesammenslutninger i København ønsker at blive offentlige, naar Tilbudet kommer, det staar i Bilaget. Disse 3 Skolesammenslutninger er „De forenede Skoler“, som bestaar af 9 Skoler, „De forenede Pigeskoler“, som repræsenterer 7 Skoler, og de forenede højere Almenskoler, som repræsenterer 5 Skoler, i alt 21 Skoler. Man kan trøstigt regne med, saa vidt man overhovedet kan faa Oplysning derom, at disse 21 Skoler ønsker at komme under Staten eller Kommunen, altsaa at blive offentlige Skoler. Udenfor dem var der 11 Skoler, som man i Henhold til Udvalgets Spørgsmaal rettede Forespørgsel til. Af disse 11 — det omtales i samme Skrivelse fra Ministeriet — udtalte de 9, at de kunde ønske at forblive private; en af dem ønskede at blive offentlig, og en anden, nemlig Hanne Adlers Skole, udtalte, at den vilde under visse Vilkaar, som sikkert kan imødekommes, helst være offentlig. Der blev altsaa tilbage 9 Skoler. Med Hensyn til disse 9 er det vel et Spørgsmaal, om Rigsdagen, naar den skulde tage Bestemmelse om, hvilke Skoler der skulde være private, da vilde indrømme, at en saa lille og mindre betydende Skole som Dagmar Nielsens, der efter Opgivelsen har 45 Elever, skulde bestaa som privat. Der bliver da tilbage 8 Skoler. Der er 21 i Skoleringene. Jeg gaar ud fra, at 2 af de 11 vilde blive offentlige, saa bliver det samlede Antal 23; maaske ogsaa Dagmar Nielsens gaar ud; i saa Fald bliver der altsaa paa den ene Side 8, paa den anden Side 23—24.

Nu mener jeg rigtignok, at Spørgs-